

idet jeg deri vilde se en absolut Fare for alle lignende Foranstaltninger til Fordel for Fiskeriet paa hele Jyllands Kyst. Det er jo nemlig indlysende, at hvis Anlægget af en Havn ved Skagen i nogen Grad mislykkes eller i nogen Grad viser sig ufyldstgørende, vil man selvfølgelig senere, naar der bliver Tale om andre Foranstaltninger til Fordel for Fiskeriet, sige: Ja, det er jo ganske haabløst, thi alle vare jo i sin Tid, da vi bevilgede Anlægget af en Havn ved Skagen, enige om at anerkende, at det var ikke alene det mest overkommelige, men tillige det, der frembød de største Chancer for at kunne lykkes. Denne Betragtning vilde være saare naturlig, og den vil ganske sikkert ikke udeblive, men det er netop denne Betragtning, jeg paa Forhaand vil tillade mig at modsiges, og det af to Grunde. For det første fordi Betragtningen i sig selv er urigtig. Det er ikke rigtigt, naar der siges, at Forholdene ved Skagen ere i særlig Grad tiltalende for et Havneanlæg og i særlig Grad frembyde Betingelserne for, at det skal lykkes. Men jeg vil ogsaa fremsætte min Modsigelse af den mere personlige Grund, at jeg selvfølgelig ikke, naar den Tid kommer, faar Lejlighed til herfra at sige min Mening om Sagen, og jeg vil derfor have Lov til at sige den paa Forhaand. Sagen er jo nemlig den, at man forudsætter, at en Havn ved Skagen i Fiskeriøjemed kan tilvejebringes i fyldestgørende Form for et Beløb af op imod 2 Millioner Kroner, medens samtidig alle sagkyndige paastaa, at et lignende Anlæg i Fiskeriøjemed paa hele den øvrige Del af Jyllands Kyst vil kræve 6—8 Gange saa stort et Beløb. Det er denne Paastand, som er ganske urimelig og ganske uholdbar. Det er nemlig saa, at Forholdene ved Skagen som Plads for Anlægget af en Havn ikke frembyde andre gode Betingelser forud for mange andre Pladser paa Jyllands Kyst end to. Den ene er den ganske naturlige, der er en Følge af, at Havnen ligger paa Østsiden af Jylland og derfor bliver noget mindre paavirket af Bølgeslaget end en Havn, der ligger paa Nord- eller Vestsiden af Jylland, af den lige saa selvfølgelig Grund, at vi erfaringsmæssigt have den stærkeste og mest vedholdende Storm af Vest og Nordvest, og tillige af den Grund, at Vandarealet, som Søerne have at gennemløbe, inden de støde mod Land, som bekendt er af betydelig mindre Udstrækning i Kattégat end i Nordsoen. Det er altsaa en Fordel for en Havn paa Sydsiden af Skagens Gren,

at den paavirkes noget mindre af Bølgeslaget end en Havn paa den anden Side af Jyllands Kyst. Den anden Fordel, som Skagen maa siges at have, er, at det dybe Vand ligger noget nærmere ind mod Land end paa de Steder, hvor der i øvrigt kunde være Tale om at anlægge Havne paa Jyllands Kyst. Det skal jeg komme tilbage til senere, thi denne Fordel er i Virkeligheden ret illusorisk. Men se vi paa Ulemperne eller Vanskelighederne, maa vi allerførst tage i Betragtning, at et Havneanlæg ved Skagen skal bygges paa løst, klægblandet Sand og intet andet. Nu har man fra sagkyndig Side i Menneskealdre doctret den Læresætning — og med god Føje — at det er betænkeligt, farligt og kostbart at bygge Havne paa løs Sandbund, medens en Hovedbetingelse for, at et Havneanlæg skal blive holdbart og skal kunne gennemføres for rimelige Bekostninger, er den, at der er fast og sikker Bund at bygge paa. Denne Læresætning er rigtig og korrekt, men det forunderlige er, at nu kommer man paa en Gang og siger, at det, at man skal bygge Havnen paa Skagen paa Sandbund betyder i Virkeligheden det samme, som at den kan bygges for $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{6}$ eller $\frac{1}{6}$ af det Beløb, en tilsvarende Havn vilde koste paa de Steder af Jyllands Kyst, hvor der er absolut fast Bund. Den Tale er uforstaaelig, og man maa være uhyre naiv for kritikløst at acceptere Rigtigheden deraf. Vil man nu spørge — og det vil man komme til engang senere i Tiden — er det da virkelig umuligt at finde andre Steder paa Jyllands Kyst, hvor et Havneanlæg havde omtrent lige saa stor Chance for at lykkes som ved Skagen, da er det min Overbevisning, at man ikke alene let kan udpege saadanne Steder, men at det ogsaa med Sikkerhed kan siges, at det Udgiftsbeløb, der vil paakræves til Anlæg af en brugelig og nogenlunde fyldestgørende Fiskerihavn paa adskillige Steder af Jyllands Nord- og Vestkyst, ikke vil blive ret betydelig større end det, der vil medgaa ved Skagen. Det er ganske sikkert og ubestrideligt, at der paa Jyllands Nord- og Vestkyst er forskellige Pladser, hvor der kan paavises saa godt som sandfri, fast Ler- og Stenbund at bygge paa og absolut Sikkerhed for, at Bygningsværkerne ikke tilnærmelsesvis ere udsatte for en saadan Molest enten under deres Opførelse eller under Havnens fremtidige Brug, som naar de samme Værker opføres paa det løse Sand. Jeg skal her blot nævne, hvad der turde være mange af de